N°. 9. 1848.

BREDASCHE COURANT.

Zondag 30 Januarij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet hebbende op Art. 130 van het REGLEMENT OP HET WEREN VAN BRAND, binnen deze Stad, gearresteerd bij den RAAD, den 11 September 1822, Litt. G, houdende, dat jaarlijks de Artikelen 1 tot en met 41, en van 93 tot 119 ingesloten, zullen worden Gepubliceerd; zijnde van den volgenden inhoud.

Art 1. Geene woonhuizen, magazijnen of andere gebouwen zullen mogen worden gemaakt, dan waarvan de gevels, en de overige muren zijn gemetseld van steen en kalk, en niet anders mogen worden gedekt, dan met leijen, pannen, tegels, of ander hard dak.

Art. 2. Geene schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, van hout gemaakt, mogen tevens een woonhuis, magazijn, of ander gebouw, waarin stookplaatsen zijn, worden gesteld, maar zullen daarvan in hunnen omtrek moeten blijven verwijderd ten minsten vier Nederlandsche ellen.

De voorschreve schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, zullen niet mogen zijn gedekt met riet maar met hard dak.

Art. 3. Geene scheidinge tusschen gebouwen zullen mogen worden gemaakt van hout, maar moesten worden opgemetseld van steen en kalk. — Indien zoodanige houten scheidingen bestaan, zullen dezelve niet mogen worden hersteld, maar vervangen worden door eene, met kalk en steen opgemetselde muur.

Art. 4. Geen vuur zal mogen worden gestookt dan in daartoe bekwame stookplaatsen of schoorsteenen, gemetseld van steen en kalk, en opgetrokken ten minsten eene Nederlandsche el boven de nok van het dak.

Art. 5. In de schoorsteenen zullen geene bindten, balken, ribben of eenig ander houtwerk mogen worden ingemetseld, al waren die ook met blik, ijzer, lood, of eenig ander brandafwarend toevoegsel bekleed.

Art. 6. De schoorsteenen op de bovenste verdiepingen zullen op wulven van steen moeten worden gemetseld, en nimmer op bindten of balken mogen rusten.

Art. 7. In eene gemeene muur, mogen de bindten, komende tegens eene haardstede of schoorsteen van den buurman, niet dieper worden gelegd dan op de helft of in het hart van den muur; zullende ook degene, die tegen eene gemeene muur een haardstede of schoorsteen zal maken, gehouden zijn, de bindten van zijn buurmanshuis zooverre te doen weghakken en met steenen bezetten.

Art. 8. Geene schoorsteenen zullen mogen worden opgebouwd of veranderd, dan na voorafgaande inspectie en goedkeuring van den Stads Architekt.

Art. 9. De Schoorteenvegers zullen geene schoorsteenen, welke niet overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement zijn gemaakt, vermogen te vegen, maar daarvan aanstonds kennis moeten geven aan den Stads Architekt. Gelijk ook de Timmerlieden of Metselaars geen Schoorsteen, strijdig met die bepalingen, zullen mogen maken.

Art. 10. De Ingezetenen zijn verpligt tot het schoonhouden der stookplaatsen, om dezelve ten minste eenmaal in het jaar, gedurende de maanden Mei, Junij of Julij, te doen vegen, en daarvan bij visitatie der Brandmeesters te doen blijken.

Art. 11. De Brandmeesters zullen bij de ingezetenen in de inspectien der stookplaatsen niet mogen worden belet of belemmerd.

Art. 12. Iemand welke tot de uitoefening van zijn bedrijf vuur gebruiken moet, zal geene ovens, eesten, smeltbakken, ketels, of ander benoodigd toestel, onder welke benaming ook, mogen daarstellen, dan nadat alvorens de toestel en inrigting zijner vuurplaats, door den Stads Architekt zal zijn onderzocht en goedgekeurd, en bevonden zal zijn, dat uit de constructie geen gevaar voor brand te vreezen is. De vuurplaats zal altoos van steen en kalk moeten zijn zamengesteld.

Art. 13. In onbewoonde huizen zal geen vuur mogen worden gebruikt, dan na voorafgaand consent van den Brandmeester van de wijk waartoe het huis behoord.

Art. 14. De vergaarbakken tot het bergen van asch en vuilnis, zullen niet anders dan van steen mogen zijn vervaardigd en met bekwame sluitende luiken bedekt. Niemand zal daarin heeten asch mogen brengen, of buiten op de straten of grachten werpen. — Het verzamelen of bewaren van asch op zolders, kamers, in houten getimmertens en diergelijken, is derhalve ten strengste verboden.

Art. 15. Kolen, hout, turf, krieken, krullen, mastappels, heide, vlas, hennip, linnen, papier, hooi, stroo en andere ligt vuurvattende stoffen en brandmaterialen, zal niemand mogen liggen of houden binnen eene Nederlandsche el afstand van de schoorsteenpijp.

Art. 16. Geene brandmaterialen, geschikt tot het onderhouden van het vuur in de stookplaatsen, noch eenige andere, bij art. 15 aangenoemde voorwerpen, zullen binnen den afstand van eene Nederlandsche el, bij de vuur- of stookplaats mogen worden gelegd.

Art. 17. Het is verboden des morgens vóór vijf ure en des avonds na negen ure, bij ontstoken licht, te timmeren, te hekelen of te vlassen, en daarbij ander licht te gebruiken dan hetgeen is geplaatst in een' wel gesloten lantaarn. Het is mede verboden om op zolders, in achterhuizen, of in achterkamers te vlassen of te hekelen.

Art. 18. Bij het lossen, laden, of verwerken van ligt brandvattende goederen, alsmede in stallen, timmermanswinkels, timmerwerven, pakhuizen, bergplaatsen van hooi of stroo, bewaarplaatsen van traan, olie en sterke dranken, of in andere gevaarlijke plaatsen, zal geen tabak mogen worden gerookt.

Art. 19. Niemand zal vermogen eenige gedoofde kolen, krieken, houtskolen bolsters of doppen, te liggen, te houden, of te bewaren op eene andere wijze dan in steenen, koperen, ijzeren, of dergelijke potten van harde stof, en wel gesloten met steenen, koperen, ijzeren en dergelijke deksels.

Art. 20. Ten einde onverwachte ontvonking van bolsters of doppen voor te komen, zullen alle degenen welke bolsters of doppen uitbranden, zulks alléén en niet anders dan des voormiddags vermogen te doen.

Art. 21. De Borstelmakers en al die doppen of bolsters tot hun werk gebruiken, zullen niet vermogen na twaalf ure des middags, eenige uitgebrande doppen of bolsters aan hunne huizen te ontvangen, en altijd gehouden zijn, de ontvangene doppen of bolsters terstond te storten in den put of den doofpot daartoe geschikt, zonder eene meerdere kwantiteit aan te nemen als zij gevoeglijk in hunne putten of doofpotten kunnen bergen.

Art. 22. Het is aan niemand geoorloofd in een besloten huis, in eenig beweegbaar fornuis of oven, vuur te maken of te onderhouden.

Art. 23. Geene pijpen van haarden, kagchels en dergelijken, mogen door een houten beschot geleid worden.

(*Vervolg hierna.*)

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, in aanmerking nemende dat door het meerdere stoken ten gevolge de sedert eenigen tijd heerschende strenge koude, het gevaar van brand wordt vermeerderd, en willende ter voorkoming van dien de noodige maatregelen van voorzorg nemen;

Brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat in den loop der volgende week, door de Heeren Opper-Brandmeesters, vergezeld door den Kommissaris van Politie en den Stads-Architect zal worden gedaan, eene nadere Generale Brandschouwing, waarbij naauwkeurig zal worden gelet of de stookplaatsen zijn gezuiverd, en of alle Brand- en ligt vuurvattende stoffen op eenen genoegzamen afstand van de Schoorsteenen en verdere Stookplaatsen zijn verwijderd en geborgen; met waarschuwing dat allen en een iegenlijk, zonder onderscheid, die zullen worden bevonden in contraventie van het Reglement op het weren van Brand, zullen worden beboet en gestraft, overeenkomstig de bepalingen tegen de overtreders gestatueerd.

BREDA, den 27. Januarij 1848.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Wethouder loco Secretaris,
J. C. VAN MIERLO HEz.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Januarij.

Aan de kamer der pairs is een wetsontwerp aangeboden betrekkelijk de reorganisatie van den koninklijken raad der Universiteit.

De discussie in de kamer der afgevaardigden vordert slechts langzaam. De tweede en derde zinsnede over het adres zijn in de zitting van gisteren aangenomen, waarop men overgegaan is tot de vierde zinsnede, waarin de zorg voor de behoeftige klasse wordt uitgedrukt. De heer *de Tocqueville* heeft bij die gelegenheid eene redevoering gehouden, waarin bijzonder over den zedelijken toestand van Frankrijk wordt uitgeweid, en vermeend dat de maatschappij in hare grondslagen wordt bedreigd. Een lid der behoudende partij, de heer *Devienne*, heeft hem beantwoord en de schuld hoofdzakelijk op de oppositie geworpen.

— De generaal *de Lamoricière* is gisteren in deze hoofdstad aangekomen.

— Aan den Zwitserschen Landdag is, in zijne zitting van 22 dezer, eene nota van Oostenrijk, in gelijken geest als die van Frankrijk, medegedeeld, en besloten dat die beide nota's aan het onderzoek eener Commissie zullen onderworpen worden, die haar preadvies moet uitbrengen. Verscheiden leden lieten zich, bij deze gelegenheid, vrij hevig uit tegen hetgene zij de aanmatiging der twee Kabinetten noemden, om zich met de zaken van Zwitserland in te laten. Ook is, met algemeene stemmen, die van Neuchatel uitgezonderd, een dankadres aan het leger gestemd.

— Koning *Karel Albert* heeft het effectief zijns legers tot op 50,000 man gebragt. — De Groothertogin-weduwe van Toskane heeft den 16 dezer het laatste oliesel ontvangen; sedert hadden zich echter gunstiger teekenen opgedaan.

— De berigten uit Napels gaan niet later dan tot den 18den. De bijzondere berigten uit Palermo tot den 16den gaande, getuigen van den indruk dien het tooneel van den burgeroorlog op de gemoederen had gemaakt, en zijn, zoo men hopen mag, overdreven geschilderd. Volgens die berigten had men den 14den in de straten met geweer- en kanonvuur geschoten, en was de stad vervolgens den 15den en 16den door de troepen die naar buiten getrokken waren, gebombardeerd; men had slechts acht uren tijds gelaten ten gevalle der vreemde consuls, om zich met hunne goederen in veiligheid te stellen. — In de haven waren eenige, zoo gezegd wordt, acht stoombooten met troepen aangekomen. — Te Napels zelve heerschte eene groote gisting onder de bevolking.

Het hoog gewigt der gebeurtenissen in Sicilie, en de vrees voor de gevolgen welke die te Napels zelve zouden kunnen hebben, hebben de Fransche regering doen besluiten een harer grootste stoomschepen naar Napels te zenden, om voor die stad te vertoeven. Sommigen maken hieruit op, dat de regering per telegraaf nog latere berigten uit Napels heeft ontvangen dan van den 18den dezer.

— Te Madrid is den 19den dezer een luisterrijk bal gehouden. De generaal *Espartero* was daartoe niet genoodigd, waarschijnlijk omdat hij nog geen bezoek bij de Koningin-Moeder heeft afgelegd.

— Ter beurze waren genoteerd 5 pCt. 116,20; 3 pCt. 74,10; 3 pCt. nieuwe leening 75,30; Nap. renten 96,50; Rom. Leening 94.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Januarij.

Met een extra trein van Rendsburg is bij den Regerings-President te Altona en bij den Deenschen Gezant te Hamburg de officiële tijding ontvangen, dat koning *Christiaan VIII* den 20 Januarij, des nachts ten $11\frac{1}{2}$ ure, te Kopenhagen is overleden. (Het vroegere doodberigt was dus, ofschoon het overlijden gevolgd is, voorbarig.) Hij stierf, na het gebruik van het H. Nachtmaal, omgeven van zijne Familie, met volkomen bewustzijn, in den ouderdom van 61 jaren, na eene regering van ruim 8 jaren. Zijn Zoon heeft de regering aanvaard, onder den naam van *Frederik VII*, en van die aanvaarding reeds kennis gegeven. In deze kennisgeving gedenkt hij ook aan Sleeswijk en Holstein, en verzekert, dat die Hertogdommen even zoo na aan zijn hart liggen als zijn eigen Land.

In den openen brief des nieuwen Monarchs wordt ook beloofd, dat de aangevangen verbeteringen in de Staatsregeling voortgezet en ten einde gebragt zullen worden, en strekken zullen om de wederkeerige regten der burgers te waarborgen.

De nu overleden Vorst beklom den 3 December 1839, als opvolger van koning *Frederik VI*, den troon. In 1812 van zijne eerste gemalin, eene Mecklenburgsche Prinses, gescheiden, huwde hij in 1815 zijne thans hem overlevende gemalin, *Carolina Amalia* van Holstein-Augustenburg.

De tegenwoordige koning, *Frederik VII*, is den 6 October 1808 geboren, twee malen gehuwd geweest, en beide malen wettig van zijne gemalinnen gescheiden, eerst in 1837 van *Maria* van Denemarken, thans gehuwd aan hertog *Karel* van Glücksburg, daarna in 1846 van *Carolina* van Mecklenburg-Strelitz. Beide deze huwelijken zijn kinderloos gebleven.

De naaste tot den Deenschen troon is prins *Ferdinand*, oom des tegenwoordigen Konings, geboren in November 1792, het huwelijk van welken Vorst, met prinses *Carolina* van Denemarken, insgelijks kinderloos is gebleven.

— De Veldmaarschalk graaf *Radetsky*, die over de Oostenrijksche krijgsmagt in het Lombardijsch-Venetiaansche koningrijk bevel voert, heeft volgens de Zuid-Duitsche dagbladen, aan de hem toevertrouwde troepen de volgende dagorder uitgevaardigd:

» Milano, 17 Januarij 1848.

»Zijne Majesteit de Keizer, vast besloten hebbende het Lombardijsch-Venetiaansch koningrijk, evenzeer als elk ander deel van zijne Staten, met alle krachtsinspanning te beschermen en tegen elken vijandelijken aanval, hetzij van binnen 's lands hetzij van buiten 's lands komende, volgens regt en pligt te verdedigen, heeft mij door den voorzitter van den hofkrijgsraad den last doen opdragen, om aan al de in Italie staande troepen van dit besluit kennis te geven, alsmede van de overtuiging dat deze zijn onwankelbare wil in de dapperheid en trouwe gehechtheid van het leger een vasten steun zal vinden. Soldaten! Gij hebt de woorden van uwen Keizer gehoord; ik ben er trotsch op u die te verkondigen. Op uwe trouw en dapperheid zullen de woelingen van het fanatismus en van eene misdadige zucht naar nieuwigheden schipbreuk lijden, even als het brooze glas op den rotsteen verbrijzeld wordt. Nog houd ik met vaste hand den degen, dien ik 65 jaren lang met eer op zoo menig slagveld gevoerd heb; ik zal dien gebruiken, om de rust te beveiligen in een nog onlangs zoo gelukkig land, dat slechts door eene waanzinnige partij met onafzienbare ellende bedreigd wordt. Soldaten! onze Keizer rekent op ons! Uw grijze aanvoerder vertrouwt op u! Dit is genoeg! Moge men ons niet noodzaken, om de vanen van den Dubbelen Arend te ontrollen; de kracht zijner vleugels is nog niet verlamd. Onze leus zij: veiligheid en rust voor den vreedzamen burger, dood aan den vijand, die zich verstout om met misdadige hand den vrede en het geluk der volkeren aan te randen. — Deze dagorder zal aan alle legerkorpsen in hunne moedertaal bekend worden gemaakt."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Januarij.

Door Zijne Majesteit den Koning zijn benoemd, tot rentmeesters van Hoogstdeszels particuliere domeinen:

te Culemborg, de heer *J. F. C. van Hoytema*, wethouder en voorzitter der afdeeling van de Geldersche maatschappij van landbouw aldaar, dijkgraaf en polderschout onder Everdingen;

te Utrecht, de heer *G. T. H. Ragay*, 2de luitenant-kwartiermeester bij het regiment grenadiers en jagers;

en zulks in stede van de heeren *J. J. van Arxhoek Hana*, overleden, en jhr. *J. G. H. Bloijs van Treslong*, eervol ontslagen.

— Bij Koninklijk besluit van den 23sten Januarij 1848, n°. 88, is aan jhr. *P. F. von Siebold*, dusver den rang bezittende van dirigerend officier van gezondheid bij het leger in Nederlandsch Indie, toegekend de titulaire rang van kolonel, met vergunning om de uniform te dragen van den generalen staf des gemelden legers.

— Bij besluit van 24 Januarij jl., n°. 64, heeft Zijne Majesteit aan den Minister van Binnenlandsche zaken, jhr. mr. *J. A.* ridder *van der Heim van Duyvendijke*, op zijn daartoe, uit hoofde der aanvaarding van opgemelde betrekking, gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als lid van het collegie van curatoren der hoogeschool te Leyden, en ter zijner vervanging als zoodanig benoemd den heer mr. *D. J. van Ewijk van Oostbroek en tot de Bildt*, Staatsraad Gouverneur der provincie Noord-Holland.

— Bij Koninklijk besluit van den 21sten dezer, n°. 85, is aan de heeren mr. *G. W. Verweij Mejan*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, wonende te 's Gravenhage, jhr. mr. *D. R. Gevers Deijnoot*, kanton-regter te Rotterdam, jhr. mr. *H. Hoeufft van Velsen*, te Amsterdam, dr. *F. A. Miquel*, hoogleeraar te Amsterdam, en mr. *Isaac Thooft*, advocaat te Rotterdam, op hun verzoek voorloopig magtiging verleend tot het oprigten eener *Hollandsche Maatschappij van Landbouw*.

— Ten gevolge der ongunstige berigten, uit Madera ontvangen nopens den gezondheidstoestand van Z. K. H. prins *Alexander* der Nederlanden, is de heer dr. *P. F. Everard*, geneesheer van HH. MM. den Koning en de Koningin, uit deze residentie derwaarts vertrokken.

— Men verneemt, dat het Z. M. dezer dagen behaagd heeft, aan *J. A. Hase* en *J. H. Houtam*, gratie van de doodstraf te verleenen, waartoe zij bij arrest van het provinciaal geregtshof in Zuidholland, van den 26 Junij 1847, ter zake van het vervaardigen en in omloop brengen van valsche zilveren muntspecien, zijn veroordeeld, en die straf te veranderen in de straffe naast die des doods.

Voorts is het verzoek van *J. Berman*, die bij hetzelve arrest schuldig verklaard is aan misdadige deelneming aan het in omloop brengen der valsche munt, en te dier zake is veroordeeld tot eerloosverklaring en vijf jaren confinement, gewezen van de hand.

— De arrondissements-regtbank te Arnhem heeft Dingsdag vonnis uitgesproken in zake van den heer *Bouricius*, en hem schuldig verklaard aan laster en hoon, en dien ten gevolge veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes maanden en tot twee geldboeten, eene van *f* 1000 en eene van *f* 250, hem ontzet verklaard van de regten, bij art. 42 van het wetboek van strafregt vermeld, gedurende een tijdvak van tien jaren, en wijders de beleedigde partij bevoegd verklaard, om het gevallen vonnis ten koste van den beklaagde te doen drukken, verspreiden en aanplakken, waar zij dat dienstig zal oordeelen; met veroordeeling van den beklaagde om aan de beleedigde partij tot dat einde te betalen 140 gulden.

— Met genoegen verneemt men, dat de Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschapij thans reeds in het bezit is van nagenoeg $\frac{9}{10}$ gedeelte van de voor den aanleg van den zijtak des spoorwegs tusschen Utrecht en Rotterdam benoodigde gronden, en dat deze maatschappij de zekere verwachting koestert, dat, op eenige uitzondering na, het geheele traject zonder regterlijke onteigening zal kunnen worden verkregen.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 27sten dezer:

»In den afgeloopen nacht ten 12 ure brak er een hevige brand uit in de huizing bewoond door de wed. *Lutski en Zn.*, in de

Boogerdslaan, belendende den stads Hortus. De felle vorst, die zich deed gevoelen, en de weinige gelegenheid, om aldaar ter plaatse water te bekomen, maakte dat alle aangewende hulpmiddelen ter blussching nutteloos werden, zoodat de woning, na ruim een uur gebrand te hebben, geheel in den asch werd gelegd."

— Uit Vlissingen schrijft men:

»Terwijl van de westkust van Frankrijk tot de noordkust van Duitschland af al de havens der groote handelsteden, zooals onderanderen Antwerpen, Bremen, Hamburg, Amsterdam en Rotterdam, door het ijs gesloten zijn, blijven die van Vlissingen volkomen bevaarbaar, zonder vóór of in dezelve het minste ijs te ontmoeten. Het laat zich aanzien, dat ook wederom dezen winter de bewijzen zullen geleverd worden, dat die stad, met uitzondering van eenige Fransche havens, alleen de plaats aan het vaste land blijft, welke ten allen tijde door den zeeman met gerustheid kan worden bereikt.

»Wij en zoo velen met ons kunnen maar niet begrijpen, hoe het mogelijk is, dat men dit onnoemelijk hooge belang door daadzaken niet schijnt te erkennen, en, helaas! dit welligt dan zal willen doen, als het te laat zal zijn.

»Want beschouwen wij het goed, dan wijzen wij hier niet alleen op een Nederlandsch, maar tevens op een Europeesch belang. Immers, wat toch kan heilzamer op de welvaart en ontwikkeling der volkeren werken, dan dat hun onderling verkeer spoedig en steeds onafgebroken kan plaats hebben. Gewigtige omstandigheden hebben dit gebiedend noodzakelijk gemaakt: Frankrijk heeft zulks nog in tijds met wijsheid ingezien. Het ontziet geene schatten, om zijne groote havens, als Boulogne, Havre, Brest, enz. met het Europeesch spoorwegnet te verbinden en daardoor den sleutel van het vaste land te erlangen. Door Vlissingen kan eene concurrentie met de Fransche havens worden daargesteld; het behoeft geene buitengewone middelen aan te wenden om linieschepen, van 24 voet diepgang, ten allen tijde binnen te laten en eene veilige en ruime ligplaats te verschaffen; de voorbeelden zijn niet aanwezig, dat Vlissingen, bij welke gelegenheden ook, voor den zeehandel niet genaakbaar was. Langs eenen anderen weg kan dit niet worden verkregen; de havens van Hamburg, Bremen, Amsterdam, en Rotterdam zijn, met ijsgang althans, weken aan weken gesloten; die van Antwerpen, hoezeer voortreffelijk gelegen, is mede, bij eenigen ijsgang, ontoegankelijk en daarenboven door zijne geographische ligging niet geheel onafhankelijk van de magt van Frankrijk geworden. Wij herhalen dus de vraag indien men dit een en ander wel nagaat, of niet al de mogendheden van het vaste land, benevens Groot-Brittanie, hetzelfde belang hebben, om op het punt van Vlissingen met ernst de aandacht te vestigen. Nederland en Groot-Brittanie hebben daarbij reeds een direkt belang: wij bedoelen hier alleen, dat het groote Frankrijk niets ontziet, om de overlandpost naar Indie geheel meester te worden, welk doel door dit rijk, zonder zijne uitmuntende havens, niet zoude kunnen bereikt worden.

»Door eenen vlugtigen blik te hebben geworpen op de havens van Vlissingen en ze in verband te beschouwen met de belangen van het vasteland en die van Groot-Brittanie, hebben wij, in het bijzonder, ook die van Nederland bij deze gewigtige zaak rijpelijk overwogen, en in stilte afgesmeekt, dat onze hooge staatsmagten een en ander met ernst mogen in overweging nemen."

— Naar wij vernemen, zegt de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, zijn door de justitie alhier provisioneel gearresteerd vijf personen, op welke de zware verdenking rust, dat zij zich zouden hebben schuldig gemaakt aan den belangrijken diefstal, die in de maand Februarij van het afgeloopen jaar gepleegd is ten huize van den heer *Pool*, op de Nieuwemarkt hier ter stede. Men zal zich herinneren, dat in den morgen van den 16den dier maand de som van *f* 30,000 in gouden speciën en een zak nieuwe stukken van *f* 2.50, alsmede bank- en muntbiljetten, bij genoemden heer gestolen werden. Onder de thans gearresteerden bevinden zich personen, die reeds vroeger criminele straffen ondergaan hebben.

— Per Overland-mail zijn berigten uit Batavia, tot den 27 November, ontvangen:

» Den 17 December zal ter eere van den aftredenden luit.-generaal, den kommandant van het Ind. leger, *Cochius*, een luisterrijk bal worden gegeven; ook zal, naar men verneemt, aan Z. Ed. Gestr., door het korps officieren, eene eeresabel worden aangeboden, ter waarde van *f* 10 á 12,000.

» Te Samarang, is in den namiddag van den 3 November, het groote wachthuis, aan den weg naar de Oost, nabij het perceel Saijong, door den bliksem getroffen, van de vijf zich in hetzelve bevindende inboorlingen zijn drie onmiddellijk gedood, en de twee overige zwaar verwond.

» In het district Baros, residentie Bantam, heeft op den 9 November een zware storm gewoed, waardoor 30 woonhuizen, 17 padieschuren en eenige buffelkralen zijn omgewaaid en een groot getal boomen uit den grond gerukt; twee menschen hebben door het omvallen van geboomte, het leven verlooren.

»Ook hebben in die residentie vele ongelukken plaats gehad door het onweder; in de afdeeling Lebak is eene pondok, onder welke zich 12 personen bevonden, door den bliksem getroffen, met dat noodlottig gevolg, dat van hen zeven het leven hebben verloren, in de afdeeling Pandeglang werd een Dessa's-hoofd, terwijl hij zich in eenen indigo-tuin bevond, door den bliksem gedood.

»Wijders heeft er den 16 November eene vrij hevige aardbeving in de residentie Cheribon plaats gehad. De eerste schokken werden gevoeld des ochtends, tusschen half elf en elf ure; de twee eerste schokken, kort na elkander komende, duurde elk nagenoeg 30 seconden; een derde volgde na verloop van 10 minuten. Al deze schokken waren vrij hevig en gingen vergezeld van eene doffe dreuning. De beweging der gebouwen was duidelijk zigtbaar. Een brandmuur zag men meer dan twee voeten buiten de loodlijn slingeren. De rigting der schokken was van het zuid-westen naar het noord-westen. Den volgenden dag hebben zij zich, ofschoon flaauwer, herhaald.

»De berigten omtrent de uitwerking dezer aardschuddingen zijn merkwaardig. Over de geheele residentie hebben zij zich doen gevoelen. Op vele plaatsen is de grond gespleten en daaruit warm water met fijn wit zand gemengd opgeborreld; hier en daar was daardoor eene wezenlijke overstrooming veroorzaakt. In onderscheidene streken zijn alle zware gebouwen omgestort. Te Adjournangon lag alles in puin; te Boentamattie en te Dana-Radja was alles dat vallen kon omgestort.

»Het hevigst echter heeft de aardbeving gewoed in de hoofdplaats Cheribon zelve, althans daar de vreeselijkste schade aangerigt. Al de landgebouwen en meer dan 300 particuliere steenen woningen zijn zwaar beschadigd en volstrekt onbruikbaar geworden, zoodat de ingezetenen des nachts in de openlucht hebben doorgebragt.

»Ook de Indramayoe zijn alle steenen gebouwen zonder onderscheid ingestort; het fort is onbruikbaar geworden. Eene vrouw is onder het puin gedood, twee kinderen zijn gekwetst.

»Ook te Batavia zelve zijn op denzelven dag schokken van aardbeving gevoeld, zoo hevig, dat deze aardbeving, na die van October 1834, de sterkste is, welke in de laatste 30 jaren gevoeld is. Belangrijke schade heeft men echter niet geleden. Alleen zijn eenige muren gescheurd, en is de toren van het stadhuis vrij wat beschadigd. Het beeld, staande op het ijzeren kruis van gemeld gebouw, is geheel omgekeerd."

— Blijkens de ontvangen Javasche Couranten, tot den 27sten November ll. loopende, had de Gouverneur-generaal de volgende beschikkingen genomen:

benoemd: tot president van den raad van justitie te Makassar mr. *J. de Wal Hz.*, thans fiscaal bij dien raad;

tot fiscaal bij den raad van justitie te Makassar mr. *H. C. Nolthenius*, thans secretaris en fiscaal bij de regtbank van ommegang in de Soerabaijasche afdeeling;

tot lid in den raad van justitie te Soerabaija mr. *F. L. Anthing*, thans fiscaal bij den raad van justitie te Padang;

tot waarnemend lid in den raad van justitie te Sourabaija mr. *H. W. Du Perron*, eerste gezworen klerk ter griffie van het hooggeregtshof van Nederlandsch Indie;

tot secretaris en fiscaal bij de regtbank van ommegang in de Samarangsche afdeeling mr. *J. J. van Angelbeek*, vroeger adjunct-gezworen klerk ter griffie van het hooggeregtshof van Nederlandsch Indie, thans op wachtgeld.

Bij het militair departement: bevorderd, tot officier van gezondheid der eerste klasse, de officier van gezondheid der tweede klasse *F. Schmitt*; tot officier van gezondheid der tweede klasse, de officier van gezondheid van de derde klasse *O. G. J. Mohnike*, en zulks met rappel van anciënniteit van 6 Augustus 1846; met bepaling dat hij rang zal nemen boven den officier van gezondheid der tweede klasse *P. Jakles*, benoemd tot officier van gezondheid van de derde klasse bij het Indisch leger *G. J. Filet*; bevorderd, tot apotheker van de derde klasse, de élève der pharmacie *S. van Sorgen*; overgeplaatst, als tweede commies en magazijnmeester bij het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar van de derde klasse), *J. A. E. C. Huijsman van Deuren*, thans in die betrekking dienstdoende bij het hospitaal te Samarang; als tweede commies en magazijnmeester bij het groot militair hospitaal te Samarang (militair ambtenaar van de derde klasse), *J. J. Montanus*, thans als zoodanig geplaatst bij het militair hospitaal te Weltevreden; een tweejarig verlof naar Nederland verleend: aan den luitenant-kolonel der infanterie *C. H. J. F. C. von Lutzow*; aan den majoor der infanterie *J. H. Derks*, aan den kapitein der infanterie *J. H. C. Schultze*; aan den kapitein-adjunct bij de directie der artillerie *N. H. W. S. Whitton*; aan den eersten luitenant der infanterie *J. A. Cramer*; aan den

eersten luitenant der artillerie *F. Krans;* aan den onder-intendant der eerste klasse bij de militaire administratie *W. C. Filet;* aan den onder-intendant der tweede klasse bij de militaire administratie *F. R. Gringmuth;* aan den betaalmeester der tweede klasse bij de militaire administratie *E. Grunwald.*

— Uit het thans in het licht verschenen jaarboekje voor het Koningrijk der Nederlanden, jaargang 1848, blijkt, dat de bevolking van het Rijk op 1° Januarij 1847 bedroeg 3,062,223 zielen, als: in Noordbraband 403,698, Gelderland 373,383, Zuidholland 566,257, Noordholland 468,006, Zeeland 159,443, Utrecht 154,537, Vriesland 247,467, Overijssel 212,538, Groningen 190,719, Drenthe 82,667 en Limburg 203,058.

Gedurende 1846 zijn in Nederland geboren 100,702 kinderen, waarvan 95,434 wettige en 5268 onechte.

Overleden 91,930 personen, als 47,243 van het mannelijk en 44,687 van het vrouwelijk geslacht. Er zijn 20,633 huwelijken gesloten. Het getal echtscheidingen heeft beloopen 67.

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN met hare uitdeelingen een aanvang genomen hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij BROESE & COMP.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 28 Januarij.

In TARWE en ROGGE is niets omgegaan.

GARST 113 ℔ Deensch *f* 200; 100 ℔ Eupatoria *f* 160 aan de Zaan.

LIJNZAAD in één doen: 106 ℔ Koningsb. *f* 240; 108 ℔ dito *f* $247\frac{1}{2}$; 109 ℔ dito *f* 280; 109 ℔ Riga *f* 270; 111 ℔ dito *f* $282\frac{1}{2}$.

RAAPOLIE dadelijk in één doen, op levering tot de verhoogde prijzen niet willliger, per 6/w. *f* $37\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $36\frac{3}{4}$; Mei *f* $36\frac{1}{4}$, à 36; Sept. en Oct. *f* $35\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. *f* $35\frac{3}{4}$; Dec. *f* 36, $35\frac{3}{4}$.

LIJNOLIE per 6/w. *f* $29\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $28\frac{3}{4}$.

HENNEPOLIE per 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 31.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 28. JANUARIJ 1848.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Nieuwe)	van *f*	9,20	tot *f*	10,80.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	6,50	» »	6,70.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0.00	» »	7,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» »	0,00	» »	6,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0.26\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,29.
Een Nederl. pond Tarwe meel			»	0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,17.
Een dito pond Boter			»	0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		*f* 2,30	tot *f*	2,50.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,80.
Het 1000 Doof Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,95.
De » Struiken			»	2,85.
De 100 Mutsaard			»	3,00

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{1}{4}$; 3 pCt. $65\frac{5}{8}$; dito op resc. $65\frac{7}{8}$; 4 pCt. $84\frac{1}{4}$; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $83\frac{7}{8}$; Handelm. $162\frac{1}{4}$; Aand. Rijn-Spoorweg $87\frac{1}{4}$; Aand. Holl. Spoorweg $93\frac{1}{2}$; Spanje Ardoins $16\frac{1}{16}$; dito van 510 p. st. 15; dito onbep. St. $14\frac{5}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $24\frac{15}{16}$; Coupons Ardoins $13\frac{1}{4}$; Fr. uitgestelde $4\frac{1}{4}$; 4 pCt. Portugezen te Londen $26\frac{3}{4}$; Rusland 5 pCt. $104\frac{1}{8}$; Certif. 1831—33 95; 4 pCt. bij *Stiegl.* 88; Inschr. in Assign. 6 pCt. 67; Amerika Bankact. $3\frac{7}{16}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $97\frac{3}{4}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. 49; Brazilië $83\frac{1}{2}$; Peru $19\frac{13}{16}$.

Advertentiën.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen *ZOON*, de HoogWelGeboren Vrouwe Baronesse VAN DER BORCH VAN VERWOLDE, geb. VAN DER HEIM.

Huize HONDSDONK, bij BREDA, 23. Januarij 1848.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Eindhoven*, in dato den 22. November 1847, is tusschen ANTONIA VAN GESTEL, zonder beroep, wonende te *Eindhoven*, en haren Man CORNELIS PETER VAN OORSCHOT, zonder beroep, mede aldaar wonende, uitgesproken SCHEIDING van Tafel, Bed en Bijwoning.

Voor uittreksel van voornoemd Vonnis conform.

M. VAN DEN ACKER, *Procureur.*

*** Een GEHUWD MAN, binnen *Breda* woonachtig, ruim 34 jaren oud, gezond en sterk, van voldoende getuigenissen voorzien, door het eindigen eener Affaire buiten betrekking, zag zich gaarne spoedig geplaatst als **KOETSIER, HUIS- of STALKNECHT,** hebbende meer dan 20 jaren met Paarden omgegaan. — Nadere informatiën bij de Uitgevers dezer.

*** **ONGESTELDE MAAG, SCHELE HOOFDPIJN, KRACHTELOOSHEID EN AFMATTEND GEVOEL** *door Holloway's Pillen genezen.* Indien deze genoemde ongesteldheden verzuimd worden, geven dezelve aanleg tot waterzucht, verlamming of beroerten. Ten einde de gezondheid en krachten terug te bekomen, moet men veel groenten eten, veel beweging in de open lucht nemen en *Holloway's Pillen* volgens het opgegeven voorschrift gebruiken; alsdan zal alle aanleg tot die ziekte weggenomen worden en men de gezondheid terug bekomen.

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij den Heer H. J. VAN DEN GOORBERGH, Depôthouder te *Breda*; of aan het Hoofd-Depôt bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

*** **EAU** dentifrice de **Mr. DÉSIRABODE,** chirurgien-dentiste du Roi des Français. Elle blanchit les dents, calme les douleurs, arrête la carie et fortifie les gencives. A *Bréda* chez M. VAN MENS, Pharmacien. Prix 2 et 3 fr.

*** De Kommissie der Voedingsmiddelen van het 7de Regiment Infanterie, zal op den 7. *Februarij e. k.*, AANBESTEDEN:

De LEVERANTIE van **BRANDHOUT**, voor één geheel Jaar ten behoeve van de Veld-Bataillons alhier in garnizoen.

De hierboven genoemde Aanbesteding zal plaats hebben des middags om één uur van gezegden dag, op het Regiments-Bureau in het Statengebouw, (alwaar van heden af aan, van des morgens 10 tot 12 uren, de Voorwaarden zullen ter lezing liggen). Dien ten gevolge worden de belanghebbenden uitgenoodigd, hunne Inschrijvings-Billetten gecachetteerd, ¼ uur voor de Aanbesteding op gezegd bureau te willen bezorgen.

BREDA, den 29. Januarij 1848.

*** Het Plaatselijk Bestuur van *Klundert*, zal, op den 15. *Februarij* 1848, des namiddags te 2 uren, ten Raadhuize van *Klundert*, publiek **AANBESTEDEN:**

Het BOUWEN van een geheel nieuw **SCHOOLLOCAAL,** en het verrigten van VERBOUWINGEN en VERNIEUWINGEN aan de **ONDERWIJZERSWONING** te *Moerdijk*, Gemeente *Klundert*, met bijlevering van alle daartoe benoodigde BOUWSTOFFEN.

Het Bestek en Teekeningen dezer werken zullen van heden af, dagelijks (*exept des Zondags*), ter Secretarie van *Klundert* ter lezing liggen, en twee dagen vóór de Aanbesteding zal aanwijzing *in loco* worden gedaan.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

ONROERENDE GOEDEREN,

TE BREDA EN ONDER 's PRINSENHAGE.

Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van deszelfs principalen, ten Koffijhuize van de Gezusters PISTORIUS, aan de Haven te *Breda*, op *Donderdag den* 3. *Februarij* 1848, VEILEN, en op *Donderdag den* 17. *Februarij daaraanvolgende*, des avonds te 7 ure, finaal VERKOOPEN:

Eene **HUIZINGE** en **ERVE**, staande en gelegen binnen *Breda*, in de Nieuwstraat, Wijk B, N°. 179; Kadastraal ingedeeld Sectie A, N°. 895; — in huur bij VAN EGGERMOND.

En een Perceel **BOUWLAND**, gelegen onder *'s Prinsenhage*, bij de *drie Snellekens*, groot 1 Bunder, 73 Roeden, 60 Ellen, Kadastraal bekend Sectie H, N°. 109; in huur bij H. ROES.

Onderrigt te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris en van den Notaris K. H. BODE, te *'s Prinsenhage.*

*** J. WILLEMS, Notaris te *Etten*, zal ten verzoeke zijner principalen in het Logement van P. DIELEMANS, genaamd *de Bloemkool*, onder *'s Princenhage*, des avonds ten 6 ure, op *Donderdag den* 3. *Februarij* aanstaande, finaal VERKOOPEN:

Eene wel ter nering staande **HUIZINGE**, met een goed ingerigt BOVENKWARTIER; staande op den Haagdijk, en den oostelijken hoek der Gampelstraat te *Breda*; met acht HUIZINGEN aan de vorige belendende, staande naast elkanderen in de Gampelstraat, en strekkende tot aan de Brug; te zamen Verhuurd voor *f* 486.—, in het Jaar. Welke HUIZINGEN bij de provisioneele toewijzing te zamen zijn ingezet à *f* 3,600—.

Te BREDA, bij BROESE & COMP Boekdrukkers en Boekverkoopers.